

KURSPLAN

Svenska som andraspråk för lärare åk 1-3, (1-15). Ingår i Lärarlyftet., 15 högskolepoäng

Swedish as a Second Language for Primary School Teachers, 15 credits

Kurskod:	U1SSAA	Utbildningsnivå:	Grundnivå
Fastställd:	2025-09-04	Utbildningsområde:	Undervisningsområdet
Gäller fr.o.m.:	2025-09-01	Ämnesgrupp:	Svenska som andraspråk
		Fördjupning:	G1N Grundnivå, har endast gymnasiala förkunskapskrav

Lärandemål

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- redogöra för språkutveckling utifrån centrala teorier om andraspråksinlärning
- beskriva flerspråkighet och skolämnet svenska som andraspråk
- redogöra för muntlig framställning samt den tidiga läs- och skrivinlärningens didaktik i det flerspråkiga klassrummet
- redogöra för kartläggning och bedömning av flerspråkiga elevers språk- och kunskapsutveckling
- redogöra för ordförrådets betydelse för språkutveckling
- redogöra för olika texttyper och deras roll i läs- och skrivundervisning
- redogöra för hur elever kan tillämpa källkritiska förhållningssätt vid informationssökning

Färdighet och förmåga

- jämföra didaktiska val, exempelvis val av lämplig text, i läs- och skrivundervisning
- tolka och tillämpa styrdokument i skolämnet svenska som andraspråk
- reflektera över didaktisk planering av flerspråkiga elevers undervisning
- tillämpa kunskaper om det svenska språkets struktur från ett språktypologiskt perspektiv i en didaktisk kontext
- tillämpa verktyg för kartläggning, analys och bedömning av andraspråksutveckling
- tillämpa digitala verktyg som stöd i flerspråkiga elevers läs- och skrivutveckling

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- diskutera olika individuella faktorer som kan påverka skolframgång på ett andraspråk
- diskutera migrationens roll i det svenska samhället och interkulturella förhållningssätt i ett flerspråkigt klassrum
- granska didaktiska val i andraspråksundervisning
- diskutera sambandet mellan språk- och identitetsutveckling
- värdera barnlitteraturens roll i andraspråksundervisning

Innehåll

Delkurs 1. Introduktion till ämnet svenska som andraspråk, 7.5 hp

- Flerspråkighet
- Skolämnet svenska som andraspråk
- Språk- och identitetsutveckling
- Migrationens roll
- Interkulturellt förhållningssätt

- Kontrastiva perspektiv på det svenska språkets struktur

Delkurs 2. Andraspråkutveckling och den flerspråkiga inlärningssituationen, 7,5 hp

- Centrala teorier om andraspråksinlärning
- Tidig läs- och skrivinlärning samt muntlig framställning i det flerspråkiga klassrummet
- Analys, kartläggning och bedömning av språk- och kunskapsutveckling
- Ordförrådets betydelse för språkutveckling
- Barnlitteraturens roll i andraspråksundervisning
- Planering och genomförande av språk- och kunskapsutvecklande undervisning
- Digitala verktyg i läs- och skrivutveckling
- Informationssökning och källkritik

Undervisningsformer

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier och övningar individuellt och i grupp.

I kursen används digital lärplattform.

Den som antagits till och registrerats på en kurs har rätt att erhålla undervisning/handledning under den tid som angavs för det kurstillfälle som sökande blivit antagen till. Därefter upphör rätten till undervisning/handledning.

Undervisningen bedrivs på svenska.

Behörighetskrav

Grundläggande behörighet samt anställning som lärare.

Examination och betyg

Kursen bedöms med betygen Väl godkänd (VG), Godkänd (G) eller Underkänd (U).

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl Godkänd.

Lärandemålen utgör grund för examination.

Kursen examineras genom individuella inlämningsuppgifter, seminarier med muntlig och skriftlig redovisning.

För bedömning ska underlaget vara sådant att individuella prestationer kan särskiljas. Mer information kring bedömning av enskilda lärandemål och kriterier för betygssättning tillhandahålls vid kursstart.

För kursbetyget Godkänd krävs minst Godkänd på samtliga examinationer och för kursbetyget Väl Godkänd krävs dessutom Väl Godkänd på samtliga examinationer där det går att erhålla betyget Väl Godkänd.

En student garanteras minst tre examinationstillfällen, inklusive ordinarie examinationstillfälle, för aktuellt kurstillfälle.

Poängregistrering av examinationen för kursen sker enligt följande system:

Examinationsmoment	Omfattning	Betyg
Delkurs 1. Introduktion till ämnet svenska som andraspråk: Individuell skriftlig inlämningsuppgift 1	2,5 hp	VG/G/U
Delkurs 1. Introduktion till ämnet svenska som andraspråk: Individuell skriftlig inlämningsuppgift 2	2 hp	VG/G/U
Delkurs 1. Introduktion till ämnet svenska som andraspråk: Seminarium 1	2 hp	G/U
Delkurs 1. Introduktion till ämnet svenska som andraspråk: Seminarium 2	1 hp	G/U
Delkurs 2. Andraspråksutveckling och den flerspråkiga inlärningsituationen: Individuell skriftlig inlämningsuppgift 1	2,5 hp	VG/G/U
Delkurs 2. Andraspråksutveckling och den flerspråkiga inlärningsituationen: Individuell skriftlig inlämningsuppgift 2	2 hp	VG/G/U
Delkurs 2. Andraspråksutveckling och den flerspråkiga inlärningsituationen: Seminarium 1	1,5 hp	G/U
Delkurs 2. Andraspråksutveckling och den flerspråkiga inlärningsituationen: Seminarium 2	1,5 hp	G/U

Kursvärdering

Uppföljning av undervisning sker fortlöpande under kursen. Kursvärdering sker vid kursens slut. Sammanställning och kommentarer publiceras på lärplattform. Kursvärderingen ska ligga till grund för kommande kursplanering.

Kurslitteratur

Observera att kurslitteraturen kan komma att ändras fram till åtta veckor före kursstart.

Delkurs 1 Introduktion till ämnet svenska som andraspråk

Cummins, Jim, Hu, Shirley, Markus, Paula, & Montero, Kristiina (2015). Identity Texts and Academic Achievement: Connecting the Dots in Multilingual School Contexts. *TESOL Quarterly*, 49(3), 555–581. 27 sidor.

Kaya, Anna (2020). *Svenska som andraspråk: för vilka och hur kan undervisningen organiseras?* Natur & Kultur. 88 sidor.

Källström, Roger (2012). *Svenska i kontrast: tvärspråkliga perspektiv på svensk grammatik*. (1. uppl.) (s.7–48; 132–209). Studentlitteratur. 118 sidor.

Kästen-Ebeling, Gilda & Otterup, Tore (Red.) (2018). *En bra början. Mottagande och introduktion av nyanlända elever* (2. uppl.) (s. 13–73; 119–139). Studentlitteratur. 80 sidor.

Lahdenperä, Pirjo (2018). *Interkulturalitet i undervisning och skolutveckling*. Skolverket. 12 sidor.

Stier, Jonas (2019). *Kulturmöten* (3. uppl.). Studentlitteratur. 228 sidor.

Svensson, Gudrun (2019). *Greppa flerspråkigheten: en resurs i lärande och undervisning*. Skolverket. 158 sidor.

Wedin, Åsa (2017) *Arbete med identitetstexter: Flerspråkigt skrivande för identitetsförhandling och engagemang*. Nordand 12(1), 45–61. 17 sidor.

Skolverkets aktuella styrdokument, stöd- och kommentarmaterial för åk 1–3 (ca 30 sidor).

En skönlitterär bok som väljs från nedanstående titlar:

Ali, Suad (2022). *Dina händer var fulla av liv*. Vilja förlag. 245 sidor.

Alternativt

Bakhtiari, Marjaneh (2005). *Kalla det vad fan du vill*. Ordfront. 298 sidor.

Alternativt

Efendic, Negra. (2016). *Jag var precis som du*. Natur & kultur. 285 sidor.

Alternativt

Said, Sami. (2012). *Väldigt sällan fin*. Natur & Kultur. 332 sidor.

Delkurs 2 Andraspråksutveckling och den flerspråkiga inlärningssituationen

Boglund, Ann & Olofsson, Mikael (2017). *Nyanlända elever och skönlitteratur*. Skolverket. 14 sidor.

Brusewitz, Emma, Eklöf, Erica & Kiprianova, Amanda (2021). *Bygga svenska: stöd för genomförande och bedömning*. Natur & Kultur. 88 sidor.

Duek, S., Lindholm, A., Ljung Egeland, B. (2022). *Läsundervisning i en språkligt heterogen lågstadielklass*. Utbildning och Lärande / Education and Learning, 16(1), 51–67.

Flyman-Mattsson, Anna (2022). *Svenska som andraspråk på språkvetenskaplig grund*. Studentlitteratur. 194 sidor.

Kaya, Anna & Lindvall, Monica (2018). *Textsamtal kring skönlitteratur*. Skolverket. 5 sidor.

Lindberg, Inger (2017a). *Det skolrelaterade ordförrådet ur ett utvecklingsperspektiv*. Skolverket. 7 sidor.

Lindberg, Inger (2017b). *Ordförrådet - en framgångsfaktor*. Skolverket. 16 sidor.

Rehman, K. (2017). *Texttyper i grundläggande litteracitetsundervisning*. Skolverket. 10 sidor.

Schmidt, Catarina, & Hvit Lindstrand, Sara (2022). *Dialogisk högläsning i förskoleklassen och årskurs 1: "Jag tycker att molnbullen smakar delikat"*. Forskning om undervisning och lärande, 10(1), 78–99.

<https://doi.org/10.61998/forskul.v10i1.19054>

Schmidt, Catarina (2023). *Kommunikativa klassrumspraktiker – tidig läs- och skrivutveckling*. Studentlitteratur. 239 sidor.

Skolverket (2017). *Bygga svenska. Bedömningsstöd för nyanlända elevers språkutveckling i årskurs 1–3*. Skolverket. 94 sidor.

Skolverkets aktuella styrdokument, stöd- och kommentarmaterial för åk 1–3 (ca 30 sidor).

Barnlitteratur i samråd med lärare (ca 50 sidor).

Forskningsartiklar i samråd med lärare (ca 50 sidor).

Litteraturreferenser – så skriver du

<https://ju.se/bibliotek/akademiskt-sprak/referenshantering.html>

Plagiat och källhantering

Som stöd för att förstå och undvika plagiat i akademiska texter används Källkoll. Materialet finns tillgängligt via bibliotekets webbplats.